

**CONTABILITATEA DECONTĂRILOR CU PERSONALUL
PRIVIND RETRIBUIREA MUNCII CONFORM
STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE CONTABILITATE
PENTRU SECTORUL PUBLIC**

Nani Mihail, conf. univ, dr., ASEM

L'ajustement de la comptabilité des décomptes avec Standards Internationaux de Comptabilité pour le Secteur Public représente un facteur important d'assurance dans l'intégration européenne de la République de Moldovadansle domain de gestion des finances publiques.

Începînd cu 1 ianuarie 2014 se prevede ajustarea contabilității instituțiilor publice la Standardele Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public. Acest eveniment reprezintă un factor important în asigurarea integrării europene a Republicii Moldova în domeniul gestiunii finanțelor publice.

Salarizarea angajaților din sfera bugetară este reglementată de:

- ▶ Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005;

- ▶ Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice nr. 381 din 13.04.2006 cu modificările și completările ulterioare.

Conform art. 128 (1) din Codul Muncii **salariul** reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Conform art. 4 alin. (1) din **Legea salarizării** nr. 847-XV din 14.02.2002, *salariul* include *salariul de bază* (salariul tarifar, salariul funcției), *salariul suplimentar* (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și *alte plăți de stimulare și compensare*.

Baza de organizare a salarizării angajaților din unitățile bugetare o constituie sistemul de stabilire a salariilor de bază, care include:

- ▶ **Rețeaua tarifară unică** de salarizare a salariaților din unitățile bugetare;
- ▶ **Salariul tarifar pentru categoria 1 de salarizare** a Rețelei tarifare unice, care se stabilește și se reexaminează în modul stabilit de Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002;
- ▶ **Indicii de prioritate intersectorială** diferențiați pe domenii de activitate, constituind parte componentă a Rețelei tarifare unice și se aplică în scopul diferențierii nivelului de salarizare în raport cu specificul, complexitatea și importanța domeniilor de activitate.

Rețeaua tarifară unică reprezintă totalitatea categoriilor de salarizare și grilele de salarii în limitele cărora se stabilesc salariile de bază concrete pentru funcții aparte.

Categoriile de salarizare pentru o anumită funcție se stabilesc conform **Cerințelor de calificare pe categoriile de salarizare pentru personalul cu specialități complexe din instituțiile și organizațiile bugetare, aprobate prin ordinul Ministerului muncii și protecției sociale din 08.04.1993**,

cu excepția funcțiilor stabilite în Clasificatorul unic al funcțiilor publice Nr.155 din 2.07.2011 (pentru organe ale administrației publice centrale și locale).

Salariul de funcție lunar (salariul de bază) pentru angajații instituțiilor publice este stabilit anual conform Rețelei tarifare unice în **Schema de încadrare**, aprobată de ministerul de resort.

Pentru cointeresarea materială a personalului în sporirea eficienței și calității muncii, conducătorilor instituțiilor publice li se acordă dreptul, cu consultarea sindicatelor, să premieze angajații, în limitele fondului de salarizare, precum și să le acorde ajutor material.

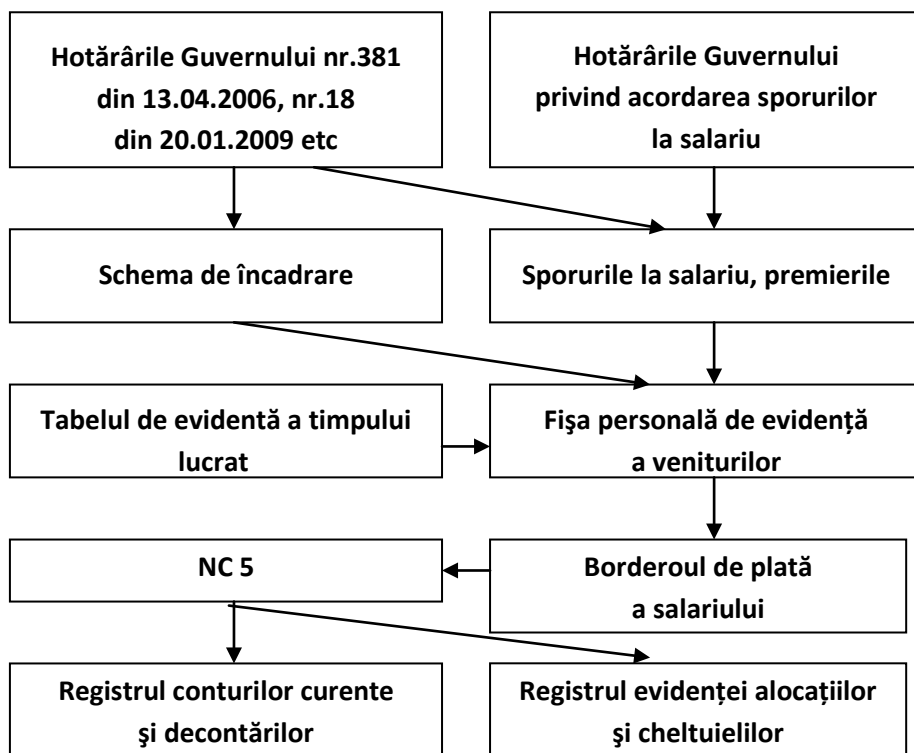
Indicii și condițiile de premiere, precum și mărimile premiilor angajaților, se stabilesc de către conducătorii instituțiilor publice, cu consultarea comitetelor sindicale, în baza unui regulament coordonat cu ministerul de resort.

Salariul se calculează la finele lunii în baza:

- salariului de funcție lunar stabilit în Schema de încadrare pentru anual respectiv;
- proceselor-verbale ale ședinței comisiei pentru stabilirea vechimii în muncă;
- ordinului conducătorului instituției privind acordarea premiilor;
- tabelului de evidență a timpului lucrat;
- ordinului conducătorului instituției privind acordarea concediului de odihnă anual etc.

Operațiunile ocazionate de calcularea salariului sunt contabilizate în **nota de contabilitate 5 – borderou cumulativ privind retribuirea muncii și bursele**.

Modul de înregistrare a operațiunilor economice aferente decontărilor cu personalul privind retribuirea muncii este prezentat în schema 1.

Schema 1. Sistemul contabil aferent decontărilor cu personalul privind retribuirea muncii

Pentru evidența decontărilor cu personalul privind salariul este destinat contul de pasiv **51941 Datorii față de personalul privind retribuirea muncii**". În **credit** – calculul salariului, în **debit** – reținerile din salariu, plata salariului. **Soldul creditor** – datoria instituției față de salariați privind retribuirea muncii.

Conform art. 15(a) din Codul fiscal cotele de impozit pentru persoane fizice în anul 2013 constituie:

- 7% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma de 26 700 lei;
- 18% din venitul anual impozabil ce depășește suma de 26 700 lei.

Astfel, venitul lunar impozabil cu cota de impozit 7 % constituie suma ce nu depășește 2225 lei (26700 lei : 12 luni = 2225 lei), iar pentru venitul lunar impozabil care depășește suma de 2225 lei se va aplica cota de impozit 18%

Tranzacții:

1. Calculul salariului pe luna septembrie 20__

Dt 2111	Retribuirea muncii angajaților conform statelor	– 200 000 lei
Ct 51941	Datorii față de personal privind retribuirea muncii	– 200 000 lei
2. Reținerea contribuției individuale de asigurări sociale din salariu:

Dt 51941	„Datorii față de personal privind retribuirea muncii”	– 12 000 lei
Ct 51943	„Datorii aferente decontărilor personalului privind contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat	– 12 000 lei
3. Reținerea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală din salariu:

Dt 51941	„Datorii față de personal privind retribuirea muncii”	– 7 000 lei
Ct 51944	Datorii aferente decontărilor cu	– 7 000 lei

personalul privind primele de asigurări medicale obligatorii

4. Reținerea impozitului pe venitul din salariu:

Dt 51941 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 22 000 lei

Ct 51942 Datorii pe impozite și taxe – 22 000 lei

Modalitatea de reținere a impozitului pe venitul din salariu este reglementată de **Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către patron în folosul angajatului**, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10 din 19.01.2010.

Impozitul pe venit la sursa de plată se calculează și se reține la momentul îndreptării venitului spre plată din venitul impozabil, determinat ca diferența dintre venitul obținut de lucrător sub formă de salarii și suma scutirilor acordate și deducerilor.

5. Reținerea cotizațiilor sindicale din salariu:

Dt 51941 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 2 000 lei

Ct 51945 Datorii aferente decontărilor cu membrii sindicatelor privind cotizațiile de membru al sindicatului – 2 000 lei

6. Reținerea pensiei alimentare din salariu în bază titlului executoriu emis de instanța de judecată:

Dt 51941 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 1 500 lei

Ct 51947 Datorii aferente decontărilor privind titlurile executorii – 1 500 lei

7. Reținerea sumei din salariu pentru mărfurile vândute în rate:

Dt 51941 Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 1 400 lei

Ct 51949 Alte datorii aferente decontărilor personalului privind retribuirea muncii – 1 400 lei

8. Reținerea sumei de asigurare benevolă din salariu:

Dt 51941 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 1 600 lei

Ct 51946 Datorii aferente decontărilor privind virările fără numerar în baza contractelor de asigurare benevolă – 1 600 lei

9. Reținerea salariului pentru depunere în cont la bancă:

Dt 51941 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 152 500 lei

Ct 51949 Alte datorii aferente decontărilor personalului privind retribuirea muncii – 152 500 lei

Dacă salariul este achitat angajaților în numerar din casă se întocmește formula contabilă:

Dt 51941 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 152 500 lei

Ct 41241 „Casa în monedă națională – 152 500 lei

În cazul când salariații nu-și pot ridica salariul din casa instituției în termen de 3 zile stabilit pentru plata salariului, pe motiv că se află în deplasare în interes de serviciu sau în concediul medical, salariul se trece la deponenți. În acest scop casierul după expirarea termenului de 3 zile stabilit pentru achitare salariului, aplică ștanța „Deponent” în borderoul de plată în locul semnăturii salariatului, care n-a ridicat salariul. În contabilitate se întocmește lista salariaților cu salariile deponente. Apoi numele, prenumele salariatului, data apariției salariului deponent și suma salariului deponent se înregistrează în **Registrul evidenței analitice a retribuiției deponente**.

Evidența retribuției deponente se ține în contul de pasiv **51948 Datorii aferente decontărilor cu personalul privind deponenții**. În **credit** – retribuirea neridicată la termen trecută la deponenți. În **debit** – plata retribuției deponente din casă salariatului, stingerea datoriei aferente retribuției deponente cu termenul de prescripție expirat. **Soldul creditor** – datoria instituției publice față de deponenți.

Tranzacții:

1. Retribuția pe luna septembrie 20__ neridicată la termen trecută la deponenți:
Dt 51941 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” – 2 850 lei
Ct 51948 Datorii aferente decontărilor cu personalul privind deponenții – 2 850 lei
2. Plata salariului deponent din casă în luna noiembrie 20__ angajatului în baza dispoziției de plată Nr. 95 din 16.11.20__:
Dt 51948 Datorii aferente decontărilor cu personalul privind deponenții – 2 850 lei
Ct 41211 Casa în monedă națională – 2 850 lei
3. Stingerea datoriei aferente retribuției deponente a salariatului Ardîn I. cu termenul de prescripție expirat pe 5.07.20__:
Dt 51948 Datorii aferente decontărilor cu personalul privind deponenții – 3 260 lei
Ct 1498 Alocații bugetare – 3 260 lei

Evidența analitică a reținerilor din salariu este organizată în **Registrul conturilor curente și decontărilor**.

Conform art. 92(2) din Codul fiscal instituțiile publice prezintă **Darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitului pe venit reținut din acesta** inspectoratului fiscal teritorial de stat în termen de o lună de la încheierea lunii în care au fost efectuate plățile.

Bibliografie

1. Codul fiscal al Republicii Moldova. Revista „Contabilitate și audit”, 2013, Nr1.
2. Legea salarizării Nr. 847-XV din 14.02. 2002. Monitorul Oficial Nr.50-52 din 11.04. 2002.
3. Federația Internațională a Contabililor. Standardele internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public. Editura CECCAR, București, 2005.